

Departementet

J.nr. SNS-701-00015

Den 30. april 2007

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 35 ad L 161 – forslag til lov om ændring af lov om råstoffer (Ophævelse af fartøjsgodkendelse og modernisering af efterforsknings- og indvindingstilladelser på havet m.v.) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål 35

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 19/4-07 fra Rohde Nielsen A/S, jf. L 161 - bilag 12.

Svar

Opretholdelse af 2.000 m³ grænsen permanent eller i 5 år.

I sin henvendelse til udvalget fremhæver Rohde Nielsen A/S beskyttelse af den nuværende indvindingsbranche som en af 3 væsentlige begrundelser for at opretholde grænsen på 2.000 m³ for indvindingsfartøjer. De to andre begrundelser, der nævnes, er hensynet til miljøet og forsyningssikkerheden.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 2.1. og afsnit 6, høringsnotatets punkt 17 og mit svar på spørgsmål 1, 2 og 7, er der ikke længere hverken miljø- eller forsyningsmæssige begrundelser for at opretholde en generel begrænsning på 2.000 m³ for indvindingsfartøjer.

EU-Kommissionen og Konkurrencerådet finder 2.000 m³-grænsen konkurrencebegrænsende, hvilket har medført en anbefaling fra Konkurrencerådet om ophævelse af fartøjsgodkendelsesreglerne og en åbningsskrivelse fra Kommissionen om regleres uforenelighed med EF-traktaten.

Uden tvingende samfundshensyn som miljø og forsyningssikkerhed er en opretholdelse af 2.000 m³-grænsen i strid med EF-traktaten.

Som det bl.a. fremgår af henvendelsen fra Kromann Reumert, jf. L 161 - bilag 7, er dette også åbenlyst for de virksomheder, der ønsker adgang til at kunne konkurrere om udførelse af indvindingsopgaver i Danmark.

Som det tillige fremgår af høringsnotatets punkt 5 samt mit svar på spørgsmål 1 (ad. 4) og 2, vil en opretholdelse af 2.000 m³ grænsen derfor udsætte staten for risikoen for en traktatkrænkelssag og erstatningsøgsmål rejst af virksomheder, der har lidt tab på grund af de danske regler.

Den 5-årige overgangsordning, som Rohde Nielsen A/S i deres henvendelse "uforpligtende" "tilbyder" udvalget som en "mindelig løsning" bæres ligeledes kun af hensynet til beskyttelse af de virksomheder, der i dag har adgang til det danske marked for indvinding. Dette forslag udsætter derfor i samme grad staten for risikoen for de nævnte erstatnings-søgsmål.

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 13 skal en overgangsordning være begrundet i tvingende samfundshensyn, og retspraksis har fastslået, at økonomiske hensyn til virksomheder ikke anses for tvingende hensyn. De eksempler, som Rohde Nielsen A/S vedlægger fra Danmarks Rederiforening, forholder sig ikke til denne problemstilling.

Miljøskader som følge af indvinding med større skibe.

Praksis bl.a. fra hjemlige indvindinger i Storebælt og i Køge Bugt viser, at størrelsen af indvindingsfartøjer ikke i selv er afgørende for den miljømæssige påvirkning. Det er derimod indvindingsmængden og mængden af sedimentspild i havmiljøet. Der kan fastsættes grænser for begge dele i en indvindingstilladelse efter råstoflovens § 20.

Erhvervsmæssige konsekvenser.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, pkt. 4.1., og bl.a. mit svar på spørgsmål 29, så forventes lovforslaget at give øget konkurrence indenfor indvinding til kystbeskyttelse og anlægsarbejder på kysten, hvor Rohde Nielsen A/S har opnået en meget stærk stilling på det danske marked. Det fremgår endvidere af Kystdirektoratets bemærkninger, at ophævelsen af reglerne ikke i alle situationer vil medføre konkurrence fra større skibe, jf. mit svar på spørgsmål 9 samt høringsnotatets punkt 5. Heraf fremgår endvidere, at den del af indvindingsbranchen, der beskæftiger sig med indvinding til land, ikke frem til 1. januar 2010 vil blive udsat for konkurrence fra større udenlandske indvindingsfartøjer på grund af den af regeringen foreslåede overgangsordning.

Forsyningsmæssige konsekvenser – ingen rovdrift og eksport.

Der er intet, der taler for, at efterspørgslen efter råstoffer til forsyning af havne med lav sejldybde, små øer, mindre lokalsamfund og til mindre anlægsarbejder på kysten skulle forsvinde, fordi der generelt gives mulighed for anvendelse af større fartøjer. I det hele taget er fartøjer, der leverer til det danske marked, tilpasset lokale forhold og den lokale afsætning.

Jeg deler ikke Rohde Nielsen A/S' bekymring for, at en ophævelse af reglerne om fartøjsgodkendelse skulle medføre rovdrift og eksport af danske råstoffer, jf. bl.a. mit svar på spørgsmål 26. Rovdrift på råstofressourcen – og herunder også eksport af meget store mængder ved hjælp af meget store skibe – undgås bl.a. gennem en samlet begrænsning af indvindingsområderne og gennem vilkår om, hvor meget der i de enkelte områder må indvindes, både årligt og totalt, ligesom der konkret kan stilles vilkår om levering til geografisk afgrænsede områder.

Justitsministeriet begrundet, hvorfor loven ikke medfører ekspropriation.
Rohde Nielsen A/S efterlyser en nærmere redegørelse fra Justitsministeriet om forholdet til Grundlovens regler om ekspropriation. Den foreligger nu, jf. mit endelige svar på spørgsmål 12. Det fremgår heraf, at det fortsat er Justitsministeriets opfattelse, at en ophævelse af råstoflovens § 19 ikke vil indebære ekspropriation, ligesom det er Justitsministeriets opfattelse, at en ophævelse af den nævnte bestemmelse heller ikke af de andre grunde, som er anført af advokat Henrik Christrup på vegne af Rohde Nielsen A/S, vil indebære erstatningsansvar for staten.

Der er fælles EU-regler om konkurrence.

Rohde Nielsen A/S synspunkt om, at der ikke bør gennemføres ny dansk lovgivning, før der gennemføres fælles EU-regler må bero på en misforståelse. Regeringen foreslår netop de danske fartøjsbestemmelser ophævet, fordi Danmark skal overholde de allerede eksisterende fælles EU-regler om fri konkurrence, sådan som de kommer til udtryk i EF-traktatens artikel 49.

Kan en vedtagelse af lovforslaget vente til næste Folketingsår?

En udsættelse af lovforslaget vil på kort sigt betyde en risiko for traktatkrænkelssag samt erstatningssøgsmål mod staten. En udsættelse vil endvidere forlænge usikkerheden om erhvervsvilkårene for efterforskning og indvinding og dermed på lang sigt betyde en risiko for mangel på råstoffer på havet, jf. lovforslagets bemærkninger, pkt. 1.1.